

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNIĄ

--	--	--

DATA URODZENIA UCZNIĄ

dzień		miesiąc		rok			

miejsce
na naklejkę
z kodem

dysleksja

SPRAWDZIAN W SZÓSTEJ KLASIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ

„Pory roku”

Informacje dla ucznia

1. Rozwiązania wszystkich zadań zapisuj na karcie odpowiedzi, pamiętając o podaniu numeru zadania.
2. Zadania od 1. do 20. rozwiązujesz, wybierając jedną z czterech odpowiedzi oznaczonych literami A, B, C, D. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
3. Rozwiązania zadań od 21. do 25. formułujesz samodzielnie.
4. Jeśli się pomylisz, zapunktuj odpowiedź i zapisz poprawną.

POWODZENIA!

Ziemia krąży wokół Słońca po drodze zwanej orbitą. Pełny obieg Ziemi trwa jeden rok. W czasie tego ruchu oś ziemską jest stale skierowana w stronę Gwiazdy Polarnej i nachylona do płaszczyzny orbity pod kątem około 67° .

Występowanie pór roku jest właśnie skutkiem tego nachylenia, ponieważ w czasie ruchu Ziemi po orbicie różne obszary kuli ziemskiej są mocniej lub słabiej nasłoneczniane. Przez pół roku bardziej nasłoneczniona jest półkula północna, a przez następne pół roku – półkula południowa. Gdy na półkuli północnej zwierzęta szykują się do zimy, na południowej ptaki zaczynają zakładać gniazda.

Zadanie 1.

Ile czasu potrzebuje Ziemia, by okrążyć Słońce?

- A. jeden dzień
- B. trzy miesiące
- C. pół roku
- D. jeden rok

Zadanie 2.

Kąt nachylenia osi ziemskiej do płaszczyzny orbity Ziemi jest kątem:

- A. ostrym
- B. prostym
- C. rozwartym
- D. pełnym

Zadanie 3.

Jeśli na półkuli północnej trwa jesień, to na półkuli południowej:

- A. kończy się zima
- B. jest wiosna
- C. zaczyna się zima
- D. jest lato

Zadanie 4.

Odkrycie, że Ziemia krąży wokół Słońca, zawdzięczamy:

- A. Janowi Gutenbergowi
- B. Krzysztofowi Kolumbowi
- C. Mikołajowi Kopernikowi
- D. Ferdynandowi Magellanowi

Starożytni Grecy wierzyli, że pory roku zmieniają się za sprawą bogini urodzaju Demeter.

Pewnego razu władca podziemnego Tartaru Hades porwał Korę - córkę Demeter. Zrozpaczona bogini rzuciła klątwę na ziemię, by ta nie rodziła więcej plonów, nie złościła się urodzajem. Zeus zgodził się więc, by Kora dwie trzecie roku spędzała u swej matki, zaś jedną trzecią roku u Hadesa, jako Persefona - pani podziemnego królestwa. Uszczęśliwiona Demeter zdjęła klątwę z ziemi. Od tego czasu co roku na wiosnę Demeter stroi ziemię w radosne szaty na powitanie swej córki, a późną jesienią, gdy się rozstają, płacze deszczem nad swym matczynym losem.

Zadanie 5.

Według Greków wiosna nadchodziła wraz z powrotem na ziemię:

- A. Demeter
- B. Kory
- C. Zeusa
- D. Hadesa

Zadanie 6.

Jaka pora roku od początku do końca przemijała na ziemi, gdy Persefona przebywała w Tartarze?

- A. zima
- B. lato
- C. wiosna
- D. jesień

Zadanie 7.

Po którą książkę sięgniesz, chcąc dowiedzieć się o jeszcze innych wierzeniach starożytnych Greków?

- A. „Astronomia”
- B. „Baśnie i legendy”
- C. „Mitologia”
- D. „Klimaty Ziemi”

K. I. Gałczyński

Kronika olsztyńska
(fragmenty)

- (1) Gdy trzcina zaczyna płowieć,
a żołądz większy w dąbrowie,
znak, że lata złote nogi
już się szykują do drogi.
- (2) Lato, jakże cię ubłagać?
prośbą jaką? łkaniem jakim?
Tak ci pilno pójść i zabrać
w walizce zieleń i ptaki?
- (3) Ptaków tyle. Zieleni tyle.
Lato, zaczekaj chwilę.

Zadanie 8.

Osoba mówiąca w wierszu:

- A. niecierpliwie oczekuje końca lata
- B. chciałaby, żeby lato dłużej trwało
- C. szykuje się do wakacyjnej podróży
- D. opisuje piękno początku lata

Zadanie 9.

W których zwrotkach osoba mówiąca w wierszu zwraca się wprost do lata?

- A. 1 i 3
- B. 1 i 2
- C. 2 i 3
- D. 1, 2 i 3

Zadanie 10.

Co w wierszu jest znakiem odchodzącego lata?

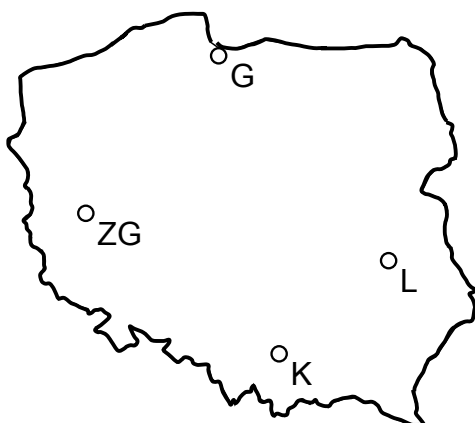
- A. pytania i błagalne prośby
- B. powrót z wakacyjnej wyprawy
- C. kolor trzciny i wielkość żołądzi
- D. dużo zieleni, ptaki i słońce

Zadanie 11.

Jak powiedzieć: „latem”, „w lecie” czy „w lato”?

By upewnić się, które formy wyrazu *lato* są prawidłowe, sięgniesz do słownika:

- A. poprawnej polszczyzny
- B. wyrazów bliskoznacznych
- C. ortograficznego
- D. wyrazów obcych

Legenda:

- G – Gdańsk
- L – Lublin
- K – Kraków
- ZG – Zielona Góra

Zadanie 12.

Od zachodu nadciąga nad Polskę gruba warstwa chmur deszczowych. Najwcześniej zachmurzy się w:

- A. Gdańsku
- B. Lublinie
- C. Krakowie
- D. Zielonej Górze

Zadanie 13.

Zaczęło padać za piętnaście dziewiąta wieczorem i padało do wpół do ósmej rano następnego dnia. Ile czasu padał deszcz?

- A. 10 godz. 15 min
- B. 11 godz. 15 min
- C. 10 godz. 45 min
- D. 11 godz. 45 min

Zadanie 14.

Bociany przyleciały do swojego starego gniazda 5 kwietnia. Po 140 dniach znów odleciały do ciepłych krajów. Bociany odleciały w:

- A. pierwszej połowie sierpnia
- B. drugiej połowie sierpnia
- C. pierwszej połowie września
- D. drugiej połowie września

Zadanie 15.

Malwina kupiła pod koniec maja pierwsze czereśnie. Za 20 dekagramów zapłaciła 1,60 zł. W czerwcu czereśnie były już dwa razy tańsze. Ile kosztował 1 kilogram czereśni w czerwcu?

- A. 0,8 zł
- B. 8 zł
- C. 0,4 zł
- D. 4 zł

Zadanie 16.

Jesienią świstak gromadzi pod skórą zapas tłuszczu na zimę, powiększając aż o $\frac{2}{3}$ masę swego ciała. Na początku lata świstak ważył 3 kg. Ile kilogramów będzie ważył tuż przed zapadnięciem w sen zimowy?

- A. 5
- B. 2
- C. $3\frac{2}{3}$
- D. $4\frac{1}{2}$

Pewnego dnia w Letniewie przeprowadzano pomiary temperatury powietrza. Oto wyniki tych pomiarów:

godzina 8 ⁰⁰	znotowano 6°C
godzina 12 ⁰⁰	znotowano 10°C
godzina 16 ⁰⁰	znotowano 14°C
godzina 20 ⁰⁰	znotowano 8°C

Zadanie 17.

Co ile godzin dokonywano pomiarów temperatury?

- A. 8
- B. 4
- C. 6
- D. 2

Zadanie 18.

Jaka temperatura była o godzinie czwartej po południu?

- A. 6°C
- B. 8°C
- C. 10°C
- D. 14°C

Zadanie 19.

Które zdanie jest prawdziwe?

- A. O godzinie 8⁰⁰ było cieplej niż o 20⁰⁰.
- B. 10°C było o godzinie 8⁰⁰.
- C. 8°C było o godzinie 20⁰⁰.
- D. O 12⁰⁰ i 20⁰⁰ była taka sama temperatura.

Zadanie 20.

Różnica między najwyższą a najniższą temperaturą zanotowaną w tym dniu jest równa:

- A. 4°C
- B. 8°C
- C. 6°C
- D. 2°C

Zadanie 21.

Na podstawie podanego niżej tekstu napisz zwięzłą notatkę o rekordowych temperaturach w Polsce.

W niektórych latach minionego stulecia padły na terenie naszego kraju prawdziwe rekordy temperatur. W miejscowości Prószków koło Opola zanotowano w roku 1921 temperaturę 40,2°C! Prawie tak samo gorąco było w 1959 roku w Ciechocinku. Termometry pokazały tam 39,6°C.

Temperaturę – 40,6°C zanotowano w Żywcu w 1929 roku. Jeszcze zimniej było w 1940 roku w Siedlcach. Tam słupek rtęci spadł do – 41°C!

Zadanie 22.

W przeszłości zdarzały się tak ostre zimy, że prawie cały Bałtyk pokrywał się lodem.

Miało to miejsce między innymi w latach 1322 i 1398.

W którym to było wieku?

Zadanie 23.

Podczas mroźnej zimy uczniowie planowali urządzić lodowisko na boisku szkolnym. Boisko ma kształt prostokąta o wymiarach 24 m i 35 m. Na każdy metr kwadratowy boiska uczniowie planowali wylać 40 litrów wody. Woda miała być dowieziona cysterną o pojemności 5000 litrów.

Ile litrów wody uczniowie planowali wylać na całe boisko?

Ile najmniej razy musiałaby przyjechać cysterna, aby przewieźć całą potrzebną wodę?

Zadanie 24.

Zwierzęta mają różne sposoby na przetrwanie zimy. Wymień dwa z nich.

Zadanie 25.

Jest lato. Chcesz wysłać kartkę pocztową do bliskiej Ci osoby, by przekazać, gdzie i jak spędzasz wakacje.

Napisz tę kartkę.

Uwaga: Twoje imię, imię i nazwisko adresata oraz sam adres mogą być zmyślane.

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<div style="text-align: right; margin-bottom: 20px;"><input style="width: 50px; height: 40px;" type="text"/></div> <hr/> <hr/> <hr/> <div style="margin-top: 20px;"><input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/><input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/> - <input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/><input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/><input style="width: 30px; height: 20px;" type="text"/> <hr style="display: inline-block; width: 100px; vertical-align: middle; margin-left: 10px;"/></div>
---	--